

ความคาดหวังและสภาพการปฏิบัติจริงตามความคิดเห็นของนักศึกษา ต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

The Expectation to Physical Education Pedagogical Arrangement and Real Practice in the Views of Students in the Institute of Physical Education in the North.

โกศล รอดมา¹ และ จตุรงค์ เหมรา^{2*}
Gosol Rodma¹ and Chatrong Hemara^{2*}

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาบริบทเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของอาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ 2) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคาดหวังและสภาพการปฏิบัติจริงต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของอาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือในทัศนะของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 โปรแกรมวิชาพลศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลโดย 1) การศึกษาจากเอกสารและการสำรวจจากสถานที่จริง 2) การแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษา ชั้นปีที่ 5 จำนวน 193 คนโดยการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดย 1) การวิเคราะห์เนื้อหา 2) ใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent sample) ผลการศึกษาการศึกษาริบททั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาพบว่า

1. สถาบันการพลศึกษา มีวิทยาเขตจำนวน 17 วิทยาเขต โดยอยู่ตามภูมิภาคต่างๆ ดังนี้ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ แห่งละ 4 วิทยาเขต และภาคกลาง 5 วิทยาเขต โดยในแต่ละวิทยาเขต เปิดสอน 3 คณะคือ คณะศึกษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ

¹ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเพชรบูรณ์

² สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง

¹ Institute of Physical Education Phetchaboon Campus

² Institute of Physical Education Lampang Campus

* Corresponding author. Tel. 089-8505845 E-mail : hemaraip@hotmai.com

2. ระดับที่คาดหวังในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของอาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือในทัศนะของนักศึกษาในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก (ภาพรวมเท่ากับ $\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.77$) และการปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือในทัศนะของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.90$) และในการเปรียบเทียบระดับที่คาดหวังและการปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือในทัศนะของนักศึกษาในด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ด้านเทคนิคการสอน ด้านการใช้นวัตกรรมสื่อในการสอน และด้านการประเมินผล ผู้เรียนพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

คำสำคัญ : ความคาดหวัง, การจัดการเรียนการสอน, พลศึกษา

Abstract

The primary purpose of this study was aimed 1) to examine the expectation in the physical education pedagogical arrangement by PE teachers in the northern Institutes of Physical Education (IPE), 2) to investigate and compare the expectation and real practices in PE pedagogical arrangement by PE teachers in the northern Institutes of Physical Education (IPE) in the perspective of students studying in the Physical Education Program in year 5. Data was gathered from 1) documents and real survey, 2) using the questionnaires, distributed to a total of 193 students studying in year 5. Data analysis was performed using 1) content analysis, 2) descriptive statistics; percentage, mean, standard deviation, and t-test for dependent samples.

The result of the study of the physical education pedagogical arrangement by PE teachers in the northern Institutes of Physical Education (IPE) showed as follows.

1. There are 17 IPE campuses, located in the various regions; each four in north, northeast, and south each, and five in central Thailand. Each campus offers three faculties; Education, Liberal Art, and Sport and Health Sciences.

2. Overall, the level of expectation toward PE pedagogical arrangement by PE teachers in the

northern Institutes of Physical Education (IPE) was high ($\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.77$) Regarding to real practices in PE teaching and learning by PE teachers, according to the students' perspectives, was high ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.90$) and regarding to comparison on the level of expectation and real practices in PE teaching and learning by PE teachers, according to the students' perspective, the results showed that teachers' qualification on teaching techniques, teaching innovation, learner evaluation were different at statistically significantly level 0.05 in overall respects of areas.

Keywords : Expectation, Pedagogical Arrangement, Physical Education

ความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-7 ที่ผ่านมาการพัฒนาของประเทศมุ่งเน้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ ซึ่งจากการพัฒนาดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาตามมาอย่างมากมาย ทั้งปัญหาสังคม ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอย่างรุนแรง เป็นต้น ส่วนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ประเทศไทยได้ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการพัฒนาประเทศใหม่ มุ่งเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาตามพระราชดำรัส “เศรษฐกิจพอเพียง” ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ให้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมานำทางโดยยึดคนเป็นศูนย์กลางและพัฒนาแบบบูรณาการ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ใช้แนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติโดยยึดคนเป็นศูนย์กลางและพัฒนาอย่างบูรณาการ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ให้ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันโดยยึดคนเป็นศูนย์กลางและภาคีการพัฒนามีส่วนร่วมทุกชั้นตอน ซึ่งจาก แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8-11 จะพบว่ามุ่งพัฒนาที่คนซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดการพัฒนาทรัพยากรบุคคล คือการลงทุนที่คาดหวังผลสำเร็จในอนาคต (มานิตย์ นาคเมือง. 2552) (จิระประภา อัครบวร. 2549) (ณรงค์วิทย์ แสันทอง. 2547). เนื่องจากสภาพการจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ทั้งทางด้านวิชาการหลักสูตรเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนการสอนการเน้นผู้เป็น การศึกษาแบบท่องจำความรู้และเรียนวิชาชีบบางอย่างแข่งขันเพื่อตัวเองการบริหารจัดการด้านการศึกษาของไทยยังล้าหลังกว่าประเทศอื่นคือยังเป็นศูนย์รวมอยู่ในระบบราชการที่ขาดความคล่องตัวและขาดประสิทธิภาพ ครูอาจารย์ส่วนใหญ่มีคุณภาพปานกลางถึงต่ำ (วิทยากร เชียงกุล. 2542)

สถาบันการพลศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่มีความมุ่งมั่นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนของชาติให้มีคุณภาพตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติซึ่งมีพันธกิจในการจัดการศึกษาทางด้านพลศึกษา สุขศึกษา กีฬานันทนาการ วิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์สุขภาพและสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จากการประชุมสัมมนาจัดทำยุทธศาสตร์ของสถาบันการพลศึกษาระหว่างวันที่ 23-25 พฤศจิกายน 2549 ณ ห้องประชุมโรงแรมเฟริสท์ กรุงเทพมหานคร ที่ประชุมสรุปปัญหาในการดำเนินการของสถาบันการพลศึกษาแต่ละวิทยาเขตไว้หลายประเด็นปัญหาที่สำคัญที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือด้านการเรียนการสอน ขาดโครงสร้างพื้นฐานและไม่เห็นความสำคัญ ด้าน สารสนเทศ ไม่มีแผนยุทธศาสตร์ การนำระบบ เทคโนโลยีและสารสนเทศ (ICT) มาพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรการเรียนการสอนไม่ชัดเจน มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ด้านนักศึกษาสมัครเข้าศึกษาจำนวนน้อย มีผลสัมฤทธิ์ การเรียนต่ำ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2549, รายงานการประชุม) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานวิจัยของ (วิจิตรา บันเก่า. 2540) (ธวัช เดิมฉนวน. 2541) (ประสิทธิ์ ผลพฤกษา. 2546) (ปริญญา นาชัยสิทธิ์. 2546) (ยงยุทธ อินจันทร์. 2547)

สถาบันการพลศึกษาได้มีการประเมินตนเองเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานโดยตรวจสอบตามกรอบของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งจากรายงานการประเมินตนเองของสถาบันการพลศึกษา พบว่า ในแต่ละมาตรฐานยังคงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพบัณฑิตพบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ เนื่องจากการผลิตบัณฑิตเป็นหน้าที่หลักของสถาบันการพลศึกษา แต่จากผลการประเมินกลับพบว่าประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตกลับมีคุณภาพยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ดังนั้นถ้าบัณฑิตที่ผลิตออกมาไม่มีประสิทธิภาพหรือมีคุณภาพต่ำก็จะมีผลต่อการทำงานซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ และถ้าบัณฑิตดังกล่าวออกไปเป็นครูก็จะยิ่งก่อให้เกิดปัญหาในระดับรากหญ้าซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ศึกษาเกี่ยวกับ สภาพหรือบริบท ในกระบวนการผลิตบัณฑิต หรือการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญสำหรับปรับปรุงพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับนโยบายของกรอบแผนอุดมศึกษา ระยะยาวคือการยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550) และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบททั่วไปที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนนิสิตพลศึกษาของอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ
2. เพื่อศึกษาความคาดหวังและการปฏิบัติจริงต่อการจัดการเรียนการสอนนิสิตพลศึกษาของอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือในทัศนะของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 โปรแกรมวิชาพลศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังและการปฏิบัติจริงต่อการจัดการเรียนการสอนนิสิตพลศึกษาของอาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือในทัศนะของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 โปรแกรมวิชาพลศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาบริบททั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนนิสิตพลศึกษาของอาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

วิธีดำเนินการ

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. สัมภาษณ์ที่จริง
3. รวบรวมข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการติดต่อและทำหนังสือประสานขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุปข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและจากเอกสารและนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียงเป็นรายข้อ

วัตถุประสงค์ที่ 2 และ 3 เพื่อศึกษาความคาดหวังและการปฏิบัติจริงต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาพลศึกษาของอาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือในทัศนะของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 โปรแกรมวิชา พลศึกษา ในด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ด้านเทคนิคการสอน ด้านการใช้นวัตกรรมและสื่อในการสอน และ ด้านการประเมินผลผู้เรียน และเพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังและการปฏิบัติจริงต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาพลศึกษาของอาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือในทัศนะของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 โปรแกรมวิชา พลศึกษา ในด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ด้านเทคนิคการสอน ด้านการใช้นวัตกรรมและสื่อในการสอน และ ด้านการประเมินผลผู้เรียน

วิธีดำเนินการ

1. ศึกษา / แนวคิดทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างเครื่องมือ
3. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. เก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือ

แบบสอบถามความคาดหวังและการปฏิบัติจริงต่อการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษา

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม โดยนำเครื่องมือวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 3 คน พิจารณาให้คะแนนความคิดเห็นโดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

0 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้นหรือไม่

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่า IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นก็เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรมนั้น ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นก็ถูกตัดออกไปหรือต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้นซึ่งค่า IOC มีค่าระหว่าง 0.6-1.0

การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยแบบสอบถามมี 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .85
2. ด้านการเรียนการสอน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .92

3. ด้านการใช้วัตกรรมการและสื่อการสอน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .84
4. ด้านการประเมินผล ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .91
5. ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุดเท่ากับ .97

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติจริงต่อการจัดการเรียนการสอนนิสิตของอาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ คือนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 โปรแกรมวิชาพลศึกษา จำนวน 272 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติจริงต่อการจัดการเรียนการสอนนิสิตของอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษา ครั้งนี้ คือนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 โปรแกรมวิชาพลศึกษา ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 159 คน จากตารางของ Darwin Hendel (Darwin Hendel, อ้างใน เกียรติสุตา ศรีสุข, 2552 : 78-79) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 193 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) (เกียรติสุตา ศรีสุข, 2552 : 69) โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 คำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สัดส่วนประชากร โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ช่วงชั้นของสถาบันการพลศึกษาของแต่ละวิทยาเขต

ขั้นที่ 2 การเลือกตัวแทนกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละชั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) (เกียรติสุตา ศรีสุข, 2552 : 65)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการติดต่อและทำหนังสือประสานขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม
2. คณะผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามไปประมวลผลโดยวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
3. คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้การแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

4. คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติจริงต่อการจัดการเรียนการสอนนิสิตของอาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วนำผลที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายที่ได้กำหนดไว้

5. การหาค่าความแตกต่างด้วยการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังและการปฏิบัติจริงต่อการจัดการเรียนการสอนนิสิตของอาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือในทัศนะของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 โปรแกรมวิชาพลศึกษา

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสถาบันการพลศึกษา

สถาบันการพลศึกษา เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่เป็นนิติบุคคลสังกัด กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ.2548 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2548 (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 122. 2548 : 9-25) โดยแบ่งอยู่ในส่วน ภูมิภาคต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลสถาบันการพลศึกษาจำแนกตามภูมิภาคต่างๆ

ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
วิทยาเขตเชียงใหม่	วิทยาเขตชัยภูมิ	วิทยาเขตกรุงเทพ	วิทยาเขตกระบี่
วิทยาเขตลำปาง	วิทยาเขตมหาสารคาม	วิทยาเขตชลบุรี	วิทยาเขตยะลา
วิทยาเขตสุโขทัย	วิทยาเขตอุดรธานี	วิทยาเขตสมุทรสาคร	วิทยาเขตชุมพร
วิทยาเขตเพชรบูรณ์	วิทยาเขตศรีสะเกษ	วิทยาเขตสุพรรณบุรี	วิทยาเขตตรัง
		วิทยาเขตอ่างทอง	

จากตารางที่ 1 พบว่า สถาบันการพลศึกษา มีวิทยาเขตทั้งหมด 17 แห่ง โดยแบ่งตามภูมิภาคดังนี้ ภาคเหนือ 4 แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 แห่ง ภาคใต้ 4 แห่ง และ ภาคกลาง 5 แห่ง

ตารางที่ 2 จำนวนบุคลากรสายอาจารย์ ของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

คณะ	วช.เชียงใหม่			วช.ลำปาง			วช.สุโขทัย			วช.เพชรบูรณ์		
	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก
ศึกษาศาสตร์	3	11	1	2	21	1	1	14	-	1	16	-
วิทยาศาสตร์	1	12	-	2	3	-	-	12	-	1	10	-
ศิลปศาสตร์	2	14	-	3	5	-	2	11	1	3	6	-
รวม	6	37	1	7	29	1	3	41	1	5	32	-
รวม	44			37			45			37		

จากตารางที่ 2 พบว่าสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ วิทยาเขตลำปาง วิทยาเขตสุโขทัย วิทยาเขตเพชรบูรณ์ มีจำนวน บุคลากรสายอาจารย์ของดังนี้ 44 คน 37 คน 45 คน 37 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 3 หลักสูตรที่เปิดสอนในสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือในแต่ละวิทยาเขตดังนี้

คณะ	วิทยาเขตเชียงใหม่	วิทยาเขตลำปาง	วิทยาเขตสุโขทัย	วิทยาเขตเพชรบูรณ์
คณะศึกษาศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> พลศึกษา สุขศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> พลศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> พลศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> พลศึกษา
คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา	<ul style="list-style-type: none"> วิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์สุขภาพ การฝึกสอนกีฬา 	<ul style="list-style-type: none"> วิทยาศาสตร์การกีฬา 	<ul style="list-style-type: none"> วิทยาศาสตร์การกีฬา 	<ul style="list-style-type: none"> วิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและกีฬา
คณะศิลปศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> นันทนาการเชิงพาณิชย์ 	<ul style="list-style-type: none"> นันทนาการ การจัดการธุรกิจ 	<ul style="list-style-type: none"> นันทนาการ การจัดการกีฬา 	<ul style="list-style-type: none"> การสื่อสารกีฬา การจัดการธุรกิจ

จากตาราง 3 พบว่า สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ เปิดสอน 3 คณะคือ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา และคณะศิลปศาสตร์ ซึ่งในแต่ละคณะจะเปิดสอนในโปรแกรมวิชาที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความพร้อมและความต้องการของนักศึกษา

ตารางที่ 4 แสดงอาคารและสถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

สถานที่	เพชรบูรณ์	สุโขทัย	ลำปาง	เชียงใหม่
โรงยิมสัสมวย	*	*	*	*
โรงยิมสัวอลเลย์บอล	*	*	*	*
โรงยิมสัยิมนาสติก	*	*	*	*
โรงยิมสัยกน้ำหนัก	-	-	-	*
โรงยิมสัเทควันโด	*	-	-	*
โรงยิมสัยิมอเนกประสงค์	*	*	*	*
โรงยิมสัแบดมินตัน	-	-	*	-
โรงยิมสัยูโด	*	*		*
สนามฟุตบอล 1	*	*	*	*
สนามฟุตบอล 2	*	*	*	*
สนามฟุตบอล 3	*	-	-	-
สระว่ายน้ำ 25 เมตร	-	*	*	-
สระว่ายน้ำ 50 เมตร	*	*	-	*
สนามยิงปืน	*	-	*	*
สนามเทนนิส	*	*	*	*
เปตอง	*	-	*	*

สถานที่	เพชรบูรณ์	สุโขทัย	ลำปาง	เชียงใหม่
สนามเนตบอล	*	*	-	*
สนามกรีฑา	*	*	*	*
สนามฟุตบอล	*	*	*	*
สนามกีฬาหมากruk.	*	-	-	-
สนามกีฬายิงธนู	-	-	*	*
อาคารศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬา	*	*	*	*

หมายเหตุ : *มี - ไม่มี

จากตารางที่ 4 พบว่าสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือในแต่ละวิทยาเขต จะมีสภาพเกี่ยวกับอาคารเรียน วิชาพลศึกษาที่ใกล้เคียงกัน อันเนื่องมาจากนโยบายความเท่าเทียมกัน การได้งบประมาณก่อสร้างก่อน/หลัง พิจารณาจากจำนวนนักศึกษาและความจำเป็น

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติจริงต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาพลศึกษาของอาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับที่คาดหวังและการปฏิบัติจริงของอาจารย์ในสถาบัน การพลศึกษาภาคเหนือในทัศนะของนักศึกษา

ด้านต่าง ๆ	ระดับที่คาดหวัง		เกณฑ์	ระดับปฏิบัติจริง		เกณฑ์
	$\bar{X}$	SD		$\bar{X}$	SD	
คุณลักษณะของอาจารย์	4.28	0.72	มาก	3.71	0.85	มาก
เทคนิคการสอน	4.21	0.76	มาก	3.59	0.86	มาก
การใช้นวัตกรรมและสื่อการสอน	4.20	0.79	มาก	3.47	0.93	ปานกลาง
การประเมินผลผู้เรียน	4.18	0.81	มาก	3.46	0.96	ปานกลาง
รวม	4.22	0.77	มาก	3.56	0.90	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าความคาดหวังของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของ อาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือในทัศนะของนักศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.77$) และการปฏิบัติจริงของอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการใช้นวัตกรรมและสื่อการสอน และการประเมินผลผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง

**ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคาดหวัง และการปฏิบัติจริงต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา
พลศึกษา**

**ตารางที่ 6 เปรียบเทียบระดับที่คาดหวังและการปฏิบัติจริงของอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาในทัศนะ
ของนักศึกษา**

รายการ	ความคาดหวัง		การปฏิบัติจริง		t	sig
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
คุณลักษณะของอาจารย์	4.28	0.72	3.71	0.85	7.82*	0.00
เทคนิคการสอน	4.21	0.76	3.59	0.86	8.07*	0.00
การใช้นวัตกรรมและสื่อการสอน	4.20	0.79	3.47	0.93	8.70*	0.00
การประเมินผลผู้เรียน	4.18	0.81	3.46	0.95	8.73*	0.00
รวม	4.22	0.77	3.56	0.90	8.33*	0.00

จากตารางที่ 6 พบว่าการเปรียบเทียบระดับที่คาดหวังและการปฏิบัติจริงของอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือในทัศนะของนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน

สรุป อภิปรายผล

สรุป

1. สภาพทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาพบว่า วิทยาเขตในกลุ่มภาคเหนือเป็นกลุ่มประชากรในการศึกษาคั้งนี้ประกอบด้วย สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขต เชียงใหม่ วิทยาเขตลำปาง วิทยาเขตสุโขทัย และวิทยาเขตเพชรบูรณ์ โดยในแต่ละวิทยาเขตเปิดสอน 3 คณะคือ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ คณะศิลปศาสตร์ มีจำนวนบุคลากรสายอาจารย์ดังนี้ วิทยาเขตเชียงใหม่ วิทยาเขตลำปาง วิทยาเขตสุโขทัย และวิทยาเขตเพชรบูรณ์ 44 คน 37 คน 45 คน 37 คน ตามลำดับ โดยมีคุณวุฒิทางการศึกษา เรียงตาม ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก ในแต่ละวิทยาเขตตามลำดับข้างต้นดังนี้ (6, 37, 1), (7, 29, 1), (3, 41, 1), (5, 32, 0) ตามลำดับ

2. ระดับที่คาดหวังในทัศนะของนักศึกษาในทุกด้านในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของภาพรวมเท่ากับ ($\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.77$) และการปฏิบัติจริงของอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาในทัศนะของนักศึกษาทุกด้านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของภาพรวมเท่ากับ ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.9$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่าการใช้นวัตกรรมและสื่อการสอน และการประเมินผลผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง

3. ในการเปรียบเทียบระดับที่คาดหวังและการปฏิบัติจริงของอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาในทัศนะของนักศึกษาในด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ด้านเทคนิคการสอน ด้านการใช้นวัตกรรมสื่อในการสอน และด้านการประเมินผลผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน

อภิปรายผล

จากผลการมีรายละเอียดที่น่าสนใจซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการศึกษา เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนนิชาพลศึกษาของอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษา ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอนนิชาพลศึกษาพบว่า ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอน ด้านการวัดและการประเมินผลมีผลเฉลี่ยโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.73$) ถึงอย่างไรก็ตามก็ยังไม่เป็นไปตามความคาดหวังของนักศึกษาซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา คือการพัฒนาคุณภาพของครู จะเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา (Reimers : 2003 : 12) ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับไพศาล วงศ์ษาโรจน์, อัมพร วงศาโรจน์, นางอัจฉรา สัจจธรรมนุกูล และเกษร ทนพลกรัง (2546 : บทคัดย่อ) ชาญณรงค์ คาเพชร (2548 : บทคัดย่อ) อุมารณณ์ คงอุไร และคณะ (2549 : บทคัดย่อ) ประสิทธิ์ศิลป์ ชมสะห้าย และพาณี จิตต์ภักดี. (2551 : บทคัดย่อ) ซึ่งจากสภาพบริบทดังกล่าวจะพบว่าสถาบันการพลศึกษาจะมีอาคารเรียนพลศึกษาแยกตามชนิดกีฬาที่หลากหลายและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ประกอบกับ มีอาจารย์ผู้สอนที่มีความชำนาญเฉพาะทาง
2. จากการศึกษา ระดับคาดหวังและสภาพการปฏิบัติจริงของอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาเหนือ ในทัศนะของนักศึกษพบว่าระดับที่คาดหวัง ในทัศนะของนักศึกษาในทุกด้านในภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของภาพรวมเท่ากับ ($\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.77$) และการปฏิบัติจริงของอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาในทัศนะของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากยกเว้นด้านการใช้นวัตกรรมและสื่อการสอน และการประเมินผลผู้เรียน โดยมีค่าเฉลี่ยของภาพรวมเท่ากับ ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.9$) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับคาดหวังและการปฏิบัติจริงของอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ในทัศนะของนักศึกษาในทุกด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจากผลวิจัยดังกล่าวพบว่าสอดคล้องกับรายงานวิจัยของ สุชาติดา เมฆพัฒนา, อติศักดิ์ เมฆพัฒนา, พรพรรณ กาญจนกร และจุมพล กาญจนกร (2549 : บทคัดย่อ) (สถาบันการพลศึกษา. 2550 : 1-3) เกี่ยวกับทิศทางการผลิตครู เพื่อให้ได้ครูที่ดีและมีคุณภาพ และสอดคล้องกับรายงานวิจัยของวณิช นิรันตรานนท์ และศศิธร นิรันตรานนท์ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องทิศทางการผลิตครูพลศึกษาในช่วง 15 ปี (พ.ศ.2551-2565) ที่มีข้อค้นพบที่เกี่ยวข้องกับบัณฑิตดังนี้ คุณภาพของบัณฑิตครูพลศึกษา ต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาหมโนทัศน์ หลักการและทฤษฎีทางพลศึกษาอย่างลึกซึ้งและถูกต้อง มีเทคนิคการสอนที่หลากหลายสามารถบูรณาการ การสอนพลศึกษาเข้ากับวิชาอื่นๆ มีทักษะในกีฬาไทยและกีฬาสากล มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพพลศึกษา มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมพลศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความพิการ สามารถสื่อสารได้เป็น อย่างน้อย 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สามารถนำความรู้ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนพลศึกษาและมีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ สอดคล้องและบรรลุตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจัดการฝึกอบรมอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมสื่อการสอน และการวัดประเมินผลผู้เรียนเนื่องจากนักศึกษาเห็นเป็นจุดที่ควรต้องพัฒนา
2. ควรมีการศึกษารูปแบบของการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาและเป็นการเรียนรู้ที่ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาเพื่อให้สอดคล้องกับความคาดหวังของนักศึกษาที่มาเรียนในสายวิชาชีพดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่. โรงพิมพ์ครองช่าง.
- จิระประภา อัครบวร. (2549). *สร้างคนสร้างผลงาน*. กรุงเทพมหานคร : ก.พลพิมพ์ (1996).
- ชาญณรงค์ คำเพชร. (2548). *ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการเรียนวิชาพลศึกษาจังหวัดชลบุรีปีการศึกษา 2548*. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธวัช เดิมฉนวน. (2541). *ปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาในวิทยาลัยนาฏศิลป์*. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2547). *มารู้จัก COMPETENCY กันเถอะ*. กรุงเทพมหานคร : เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- ปริญญา นาชัยสิทธิ์. (2546). *สภาพและปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาในสถาบันราชมงคลในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2546*. ปรียญานิพนธ์. กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประสิทธิ์ศิลป์ ชมสะอาด และพาณี จิตต์ภักดี. (2551 : บทคัดย่อ). *สภาพปัญหาและการปฏิบัติของอาจารย์สถาบันการพลศึกษา เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา*. เชียงใหม่. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่.
- ประสิทธิ์ ผลพฤษยา (2546). *ความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อการเรียนการสอนวิชากิจกรรมพลศึกษา ปีการศึกษา 2545*. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพศาล วงศ์ษาโรจน์, อัมพร วงศาโรจน์, อัจฉรา สัจธรรมนุกูล และเกษร ทนพลกรัง. (2546). *ความคิดเห็นของนักศึกษาที่เกี่ยวกับการประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพ ในโครงการสมทบทางวิชาการกับสถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยสงครณี ปีการศึกษา 2545*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพ.
- พระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ.2548 ก. (2548). *ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 122*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- พระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ.2548 ข. (2548). *ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 112*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.

- มานิตย์ นาคเมือง. (2552). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูผู้สอนในสถานศึกษา*. พิษณุโลก. วิทยาลัยนพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ยงยุทธ อินทร์จันทร์. (2547). *ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาสุขภาพพลานามัยกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต*. ปริญญาโท กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วณิช นรินทร์านนท์ และศศิธร นรินทร์านนท์. (2551). *ทิศทางการผลิตครูพลศึกษาในช่วง 15 ปี (พ.ศ.2551-2565)*. อุดรธานี. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุดรธานี.
- วิจิตรา ปั่นเก่า. (2540). *ปัญหาการจัดโครงการพลศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาและวิทยาลัยเทคนิคในภาคเหนือ*. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยากร เชียงกูล. (2542). *รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2541 : วิฤติและโอกาสในการปฏิรูปการศึกษาและสังคมไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี.
- สถาบันพลศึกษา. (2548) ก. *คู่มือการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถาบันการพลศึกษา พ.ศ.2548*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สถาบันพลศึกษา. (2550). *รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2550*. กรุงเทพฯ : สถาบัน การพลศึกษา.
- สุชาติา เมฆพัฒน์, อติศักดิ์ เมฆพัฒน์, พรพรรณ กาญจนากร และจุมพล กาญจนากร. (2549). *ความพึงพอใจและความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ในสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตภาคเหนือ*. เชียงใหม่. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *ความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยปี 2544*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2550). *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา.
- อุมาภรณ์ คงอุไร และคณะ (2549). *ความพึงพอใจในคุณภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอนในสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง*. ลำปาง. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง.
- Reimers Eleno Villegas. (2003). *Teacher Development : An International Review of the Literature*. Paris. CHEMS.